

Sygn. akt II AKa 333/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lutego 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA – Dorota Tyrała (spr.)

Sędziowie: SA – Zbigniew Kapiński

SR (del.) – Dariusz Drajewicz

Protokolant: sekr. sąd. – Sylwester Leńczuk

przy udziale Prokuratora Marka Deczkowskiego

po rozpoznaniu w dniu 17 lutego 2020 r.

sprawy z wniosku H. Ś. (1)

o odszkodowanie za poniesioną szkodę i zadośćuczynienie za doznaną krzywdę wynikłe z tymczasowego aresztowania w sprawie Sądu Rejonowego w Pruszkowie o sygn. akt II K 68/13

na skutek apelacji wniesionej przez pełnomocnika wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 25 czerwca 2019 r., sygn. akt XII Ko 81/15

- 1) zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że ponad zasądzoną w punkcie I. kwotę 30.000 (trzydzieści tysięcy) zł tytułem zadośćuczynienia, zasądza od Skarbu Państwa na rzecz H. Ś. (1) tytułem odszkodowania dalszą kwotę 45.000 (czterdzieści pięć tysięcy) zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty;*
- 2) utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok w pozostałej części;*
- 3) zasądza od Skarbu Państwa na rzecz ad w. A. M. kwotę 147,60 (sto czterdzieści siedem 60/100) złotych, w tym 23% VAT - tytułem wynagrodzenia pełnomocnika wnioskodawcy z urzędu w postępowaniu odwoławczym;*
- 4) kosztami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.*

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 333/19

Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

**Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 25 czerwca 2019 r. ,
sygn. akt XII Ko 81/15**

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w części

w całości

#

co do winy

#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
<i>1.3.2. Podniesione zarzuty</i>		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	

#	brak zarzutów	
---	---------------	--

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	Zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

Sąd Apelacyjny nie przeprowadzał postępowania dowodowego

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
I.	<p>Obraza przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, tj.:</p> <p>1) art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów, co doprowadziło do oddalenia wniosku o odszkodowanie w całości, pominięcia strat, jakie poniósł wnioskodawca, jak i utraconych korzyści majątkowych, w tym przede wszystkim nie przyznanie odszkodowania za okres pozostawania wnioskodawcy bez pracy po opuszczeniu aresztu, szkody polegającej na zadłużeniu komorniczym za okres przebywania w areszcie, nie uwzględnienie szkody związanej z koniecznością uczestnictwa w postępowaniu o odszkodowanie za niesłuszny areszt oraz przyznanie rażąco niskiego</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>

	<p>zadośćuczynienia za doznaną krzywdę za niesłuszne tymczasowe aresztowanie;</p> <p>2) art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. w zw. z art. 424§1 pkt 1 i 2 k.p.k. poprzez nieprzeanalizowanie w sposób dostatecznie wnikliwy i wszechstronny okoliczności stosowania w stosunku do wnioskodawcy środków zapobiegawczych po uchyleniu tymczasowego aresztowania i brak ustaleń w tym zakresie, podczas gdy takowe okoliczności występowały w niniejszej sprawie i miały wpływ na powstałą szkodę, jak i krzywdę w wyniku niesłusznego aresztowania.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Apelacja pełnomocnika wnioskodawcy okazała się zasadna w zakresie w jakim zakwestionowała prawidłowość rozstrzygnięcia Sądu I instancji co do oddalenia w całości wniosku o odszkodowanie. Niezasadne natomiast były zarzuty skarżącego pełnomocnika wnioskodawcy odnoszące się do oddalenia wniosku o zadośćuczynienie za krzywdę ponad kwotę 30.000 zł.</p> <p>W pierwszym rzędzie jednak stwierdzić należy, że za całkowicie wadliwe uznać należy oparcie zarzutu pełnomocnika wnioskodawcy z pkt. I. 2) apelacji o treść art. 424 k.p.k. Dość w tym zakresie przypomnieć jednolite i ugruntowane stanowisko orzecznictwa sądowego i poglądów doktryny, że zarzut oparty o względną podstawę odwoławczą z art. 438 pkt 2 k.p.k. w postaci obrazy przepisu postępowania –</p>		

w tym przypadku podnoszona obraza art. 424 k.p.k., tj. wadliwość sporządzonego w sprawie uzasadnienia – obliguje do wykazania, iż miała ona wpływ na treść wyroku. Tymczasem uzasadnienie jest sporządzane po wydaniu wyroku – nie sposób zatem przyjąć, by czynność następcza (uzasadnienie) mogła wpływać na to, co zostało orzeczone wcześniej (wyrok). Tym samym już tylko z tego powodu zarzut nie może być skuteczny. Wbrew twierdzeniom pełnomocnika wnioskodawcy sporządzone w sprawie uzasadnienie pozwala na odtworzenie toku rozumowania Sądu.

Analiza argumentacji zawartej w skardze apelacyjnej wskazuje natomiast jednoznacznie, że mimo nie do końca prawidłowej redakcji zarzutu z pkt I.2 intencją skarżącego w istocie było podważenie ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd I instancji co do wysokości powstałej szkody i krzywdy związanej z tymczasowym aresztowaniem wnioskodawcy H. Ś. (1) w okresie 05.01.2013 r. do 27.03.2013 r. Zdaniem skarżącego skutki pozbawienia wolności wnioskodawcy w wymienionym okresie powodowały dla niego długotrwałe konsekwencje po opuszczeniu aresztu w postaci: utraty pracy i związanej z tym szkody materialnej, a także dyskomfortu psychicznego z powodu braku pracy, narastającego długu komorniczego z tytułu niepłaconych przez niego zobowiązań alimentacyjnych, jękania się – a tym okolicznościom przy ustalaniu rozmiaru szkody Sąd meriti nie nadał odpowiedniej rangi, skutkiem czego było oddalenie wniosku o odszkodowanie w całości

i rażąco niskie zadośćuczynienie za doznaną krzywdę.

W pierwszym rzędzie wskazać należy, iż Sąd Apelacyjny w pełni podziela ugruntowany w orzecznictwie sądowym pogląd, że zmiana w postępowaniu odwoławczym wysokości ustalonego przez sąd I instancji zadośćuczynienia jest możliwa tylko w razie ustalenia, że pierwotnie ustalona kwota zadośćuczynienia nie uwzględnia wszystkich istotnych w sprawie okoliczności, mających wpływ na jego wysokość lub gdy niewłaściwie oceniono znaczenie tych okoliczności z perspektywy wielkości krzywdy (tak przykładowo: wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 28 listopada 2018 r., II AKA 323/18). Wysokość kwoty zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, stanowiącą szkodę niematerialną zawsze jest trudna do precyzyjnego ustalenia. Winno być ono odpowiednie (art. 445§1 kc) – co wyznaczają dwie granice. Z jednej strony, musi ono przedstawiać wartość ekonomicznie odczuwalną, z drugiej zaś nie może stanowić nieuzasadnionego wzbogacenia się osoby wnioskującej. Przyznając odpowiednią kwotę z tego tytułu Sąd winien opierać się na rzetelnych i zindywidualizowanych kryteriach mających oparcie w przeprowadzonych dowodach. (tak przykładowo: Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 25 marca 2019 r., II AKA 241/18)

W niniejszej sprawie Sąd meriti uwzględnił wszystkie elementy istotne przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia należnego wnioskodawcy, także te wskazane w apelacji jego pełnomocnika – tj. złe warunki panujące w areszcie śledczym, w tym kwestie związane

z wyżywieniem, okoliczność, że wnioskodawca zmuszony był do przebywania w celach gdzie osadzone były osoby palące, co – w sytuacji gdy wnioskodawca jest osobą niepalącą – było szczególnie uciążliwe. Nie pominął także okoliczności, iż zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie wnioskodawcy rzutowało na zdrowie H. Ś. (1) w późniejszym etapie – poprzez pojawienie się u niego problemów z jękaniem. Argumentacja pełnomocnika wnioskodawcy zmierzająca do zakwestionowania adekwatności zasądzonego przez Sąd I instancji zadośćuczynienia w kwocie 30.000. zł dla zrekompensowania doznanej krzywdy – wskazuje na tożsame w istocie jak przyjęte przez Sąd I instancji okoliczności jakie złożyły się na poczucie krzywdy wnioskodawcy i ogranicza się de facto do polemicznego wyводу, iż kwota przyznanego przez Sąd I instancji zadośćuczynienia za niesłuszne tymczasowe aresztowanie winna być wyższa – bo nie uwzględnia w sposób należyty wagi wszystkich okoliczności, jakie miały wpływ na rozmiar krzywdy doznanej przez wnioskodawcę. Nie można jednak uznać zasadności twierdzeń o wadliwości orzeczenia przez to, że Sąd meriti nie uwzględnił, iż stosowanie w okresie po uchyleniu tymczasowego aresztowania względem wnioskodawcy środków zapobiegawczych w postaci dozoru zakazu kontaktowania się i zbliżania do pokrzywdzonej oraz nakazu opuszczenia wspólnie zajmowanego domu potęgowało poczucie krzywdy. Ciężar udowodnienia stawianych tez zawsze spoczywa na wnioskodawcy, a skarżący nie udowodnił dalszych okoliczności, które mogłyby

skutkować uznanie za słuszną takiej rekompensaty jakiej domagał się we wniosku tj. 162 000 zł tytułem zadośćuczynienia.

Reasumując stwierdzić należy, że Sąd I instancji dokonując miarkowania należnego wnioskodawcy zadośćuczynienia prawidłowo uwzględnił i ocenił wszystkie okoliczności związane z tymczasowym aresztowaniem i nadał im właściwą rangę.

Zgodzić natomiast należy się z zarzutami pełnomocnika wnioskodawcy, iż Sąd Okręgowy postąpił nieprawidłowo oddalając w całości zgłoszone roszczenie odszkodowawcze. W ocenie Sądu Apelacyjnego nie można zaakceptować stanowiska wyrażonego przez Sąd Okręgowy, iż H. Ś. (1) nie wykazał, aby w wyniku tymczasowego aresztowania stosowanego w okresie od 5 stycznia 2013 r. do 27 marca 2013 r. poniósł jakąkolwiek stratę skoro „jego zarobki przed tymczasowym aresztowaniem nie wystarczały na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych. Sytuacja finansowa H. Ś. (1) przed zatrzymaniem nie pozwalała na zaoszczędzenie i odłożenie jakiegokolwiek sumy, a tylko taka sytuacja uprawniałaby do przyznania odszkodowania w tym zakresie” (vide strona 7 uzasadnienia).

W ocenie Sądu Apelacyjnego powyższe stanowisko Sądu meriti wynika z uproszczonego podejścia do dyferencyjnej metody obliczania odszkodowania i zignorowania w niniejszej sprawie nie tylko tego, że na skutek zdarzenia pozostającego w bezpośrednim związku z pozbawieniem wnioskodawcy wolności utracił on możliwości

zarobkowania i wskutek czego powstały obciążające go zaległości alimentacyjne, co do których następnie zostało wszczęte postępowanie egzekucyjne generujące nieistniejące wcześniej obciążenia, ale także i tego, że po opuszczeniu aresztu wnioskodawca był pozbawiony możliwości zarobkowania, a w dalszym okresie jego perspektywy zarobkowania były znacząco ograniczone – o czym świadczą m.in. rozliczenia podatkowe.

Przypomnieć należy, że szkoda w rozumieniu przepisu art. 552 § 4 k.p.k., obejmująca tak szkodę rzeczywistą, jak i utracone korzyści, stanowi uszczerbek (stan niekorzystny) w prawnie chronionych interesach wnioskodawcy, wynikający z tymczasowego aresztowania, który to środek zapobiegawczy sąd bezpodstawnie stosował w toczącym się przeciwko niemu postępowaniu karnym. W tej mierze istnieje od dawna ugruntowany pogląd wielokrotnie wyrażany w poglądach judykatury, że szkodę stanowi różnica między stanem majątkowym jaki by istniał, gdyby nie pozbawiono zainteresowanego wolności (stan hipotetyczny), a stanem rzeczywistym z chwili odzyskania wolności, obejmującym zarówno poniesione straty, jak i utracone korzyści. W postępowaniu odszkodowawczym obowiązkiem Sądu w zakresie ustaleń faktycznych jest wykazanie adekwatnego związku przyczynowego, a więc obejmującego zwykłe następstwa danej przyczyny, między szkodą, a uznanym za niewątpliwie niesłuszne tymczasowym aresztowaniem, który ograniczony jest do normalnych powiązań kauzalnych, a ocena, czy skutek jest "normalny" (zdarzenie

zwiększyło prawdopodobieństwo wystąpienia szkody) opiera się na całokształcie okoliczności (dowodów) sprawy przy uwzględnieniu logiki i doświadczenia życiowego. Mówiąc innymi słowy adekwatny związek przyczynowy obejmuje zwykle następstwa danej przyczyny, a dla jego wykazania ustalić m.in. należy, czy zdarzenie (pozbawienie wolności) stanowi warunek konieczny wystąpienia szkody, a zatem czy między owym zdarzeniem, a szkodą zachodzi obiektywna, bezstronna i generowana w sposób odpowiadający rzeczywistości konieczność. Nie wystąpienie zatem zdarzenia (pozbawienia wolności) powodowałoby też, że szkoda by nie wystąpiła.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy stwierdzić trzeba, iż:

1) wnioskodawca H. Ś. (2) bezpośrednio przed tymczasowym aresztowaniem był zatrudniony na umowę o pracę na czas nieokreślony w (...) S.A. na stanowisku starszego specjalisty do spraw profesjonalnych usług utrzymaniowych; jego zarobki kształtowały się na poziomie 5158,64 zł brutto;

2) nie ulega również wątpliwości, że utrata pracy wnioskodawcy nastąpiła bezpośrednio na skutek aresztowania, co miało swój wyraz w sposobie zwolnienia, jak i późniejszym wyroku Sądu Pracy, który przyznał wnioskodawcy odszkodowanie za nieprawidłowy sposób rozwiązania stosunku pracy, wynikający z faktu niepowiadomienia o tymczasowym aresztowaniu pracodawcy przez organ stosujący

środek zapobiegawczy (wyrok SR dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie, sygn. VIII P 426/13 – k. 102);

3) do czasu tymczasowego aresztowania wnioskodawca wywiązywał się z nałożonego na niego obowiązku alimentacyjnego (wnioskodawca miał wówczas zasądzone alimenty w łącznej kwocie 2500 zł miesięcznie) – dopiero w okresie od 05.01.2013 r. do 27.03.2013 r. wystąpiła zaległość z tytułu nieplacenia alimentów i za ten okres wynosiła 2.400 zł; egzekucja komornicza została wszczęta w dniu 2 kwietnia 2013 r. i na dzień 05.06.2013 r. alimenty zaległe – wynosiły już 7105,14 zł, odsetki – 53,65 zł, zaś opłata egzekucyjna 1073,82 zł oraz kwota wydatków gotówkowych – 17,10 zł (vide k. 49, k.129 i nast., k.162);

4) po uchyleniu tymczasowego aresztowania H. Ś. (1) był zarejestrowany od dnia 05.04.2013 r. – jako bezrobotny bez prawa do zasiłku;

5) od 8 lipca 2013 r. do 07.10.2013 r. H. Ś. (1) był zatrudniony w (...) – przy czym z depozycji wnioskodawcy wynika, iż umowa o pracę nie została przedłużona „prawdopodobnie z powodu, że się jąkał”(k53v), natomiast świadectwo pracy wskazuje, że rozwiązanie umowy nastąpiło w związku z upływem okresu na który była zawarta (vide k. 87);

6) od 08.10.2013 r. do 15.09.2014 r. – wnioskodawca był zarejestrowany jako bezrobotny z prawem do zasiłku – wypłacana mu była kwota po 988,40 zł przez okres 3 miesięcy, następnie świadczenie wynosiło 776,40 zł miesięcznie;

7) od 15.09.2014 r. do chwili obecnej wnioskodawca jest zatrudniony w PFRON (przy czym aktualnie jest w okresie wypowiedzenia z uwagi na zadłużenia komornicze).

W ocenie Sądu Apelacyjnego w świetle powyższych okoliczności istnieje adekwatny związek przyczynowy pomiędzy szkodą majątkową jakiej doznał wnioskodawca a niewątpliwie niesłusznym jego aresztowaniem.

Po pierwsze: wobec wnioskodawcy po popełnieniu przypisanego mu finalnie przestępstwa ostatecznie zapadł wyrok, którym orzeczono karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania – a zatem tymczasowe aresztowanie wobec H. Ś. (1) było w rozumieniu przepisu art. 552 § 4 k.p.k. niewątpliwie niesłuszne. Tożsame stanowisko niejednokrotnie wyrażone zostało w doktrynie procesu karnego, ale także w orzecznictwie sądowym (vide uchwała SN z 8.02.1996 r., I KZP 37/95, OSNKW 1996/3–4, poz. 15).

Po drugie: bezsporne pozostaje to, że odpowiedzialność Skarbu Państwa może zostać wyłączona, gdy okoliczności konkretnej sprawy wskazują, że co prawda z uwagi na ostateczne rozstrzygnięcie tymczasowe aresztowanie było niesłuszne, ale stosowanie tego środka zapobiegawczego było konieczne dla zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania (tak przykładowo: Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2018 r., II KK 452/17) Postawa oskarżonego w toku procesu w sprawie sygn. akt II K 68/13 nie uprawnia do oceny, by celowo utrudniał jego przebieg, a zatem w realiach niniejszej sprawy nie wystąpiły okoliczności,

które wyłączałyby odpowiedzialność Skarbu Państwa.

Po trzecie: tymczasowe aresztowanie H. Ś. (1) w sprawie II K 68/13 spowodowało szkodę majątkową poprzez utratę pracy, a następnie pozostawanie bez zatrudnienia przez wnioskodawcę w okresie 6 miesięcy. Jest również faktem bezspornym – bo wynika z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, w tym z rozliczeń PIT- 36 za kolejne lata, że tymczasowe aresztowanie przełożyło się w okresie już po jego uchyleniu na znaczące zmniejszenie dochodów wnioskodawcy.

Powtórzyć w tym miejscu należy stanowisko wyrażane niejednokrotnie w judykatach sądowych: „Nie jest zasadne założenie, iż odszkodowanie za niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie zamyka się kwotą utraconych zarobków jedynie w okresie stosowania wobec wnioskodawcy tymczasowego aresztowania. Przyjmując takie założenie odrzuca się bowiem jednocześnie możliwość przyjęcia, że szkoda, jakiej doznaje osoba pozbawiona wolności, może powstać także w okresie po odzyskaniu przez nią wolności, będąc jednocześnie bezpośrednim jego następstwem”. (tak przykładowo: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2009 r., III KK 173/09).

Kwestią wymagającą zatem ustalenia jest wysokość należnego wnioskodawcy odszkodowania celem zrekompensowania powstałej szkody majątkowej, czyli wyrównania powstałego uszczerbku o charakterze majątkowym na mieniu poszkodowanego.

Karnoprosesowy charakter postępowania nie powoduje wyłączenia odpowiednich przepisów Kodeksu cywilnego w postępowaniu o odszkodowanie (a w szczególności: art. 361, 362, 363 § 2, art. 444, 445, 446, 447 k.c.), przez co na wnioskodawcy spoczywa ciężar udowodnienia faktów, na których opiera on swoje roszczenie (art. 6 k.c.). W wypadku niemożności ustalenia wysokości żądanej sumy pieniężnej lub trudności z tym związanych sąd może stosownie do art. 322 k.p.c. zasądzić odpowiednią sumę pieniężną według swojej oceny opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy (zob. też K. C., Szkody wynikłe..., s. 44 i n. oraz 53).

Tak przechodząc do meritum wskazać należy, że:

Wnioskodawca H. Ś. (1) początkowo swoim wnioskiem domagał się zasądzenia na jego rzecz z tytułu odszkodowania i zadośćuczynienia kwoty w łącznej wysokości 200.000,00 zł (wniosek z dnia 24.11.2015 r. (k. 1) – przy czym podtrzymując powyższy wniosek na rozprawie w dniu 15 marca 2016 r. wskazał, że dochodzona w trybie przepisów Rozdziału 58 Kodeksu postępowania karnego kwota z tytułu odszkodowania wynosi 80.000,00 zł, zaś z tytułu zadośćuczynienia – 120.000,00 zł (vide k. 51 – zestawienie, k. 52 wniosek). Następnie wniosek był kolejno modyfikowany (k. 461 modyfikacja wniosku wraz z wyliczeniem, k. 537 – kolejna modyfikacja wraz z wyliczeniem).

W ocenie Sądu Apelacyjnego biorąc pod uwagę osiągnane przez wnioskodawcę dochody wynikające z umowy o pracę na czas nieokreślony w okresie

bezpośrednio przed tymczasowym aresztowaniem, ewidentną obniżkę w uzyskiwanych rocznych dochodach w 2013 roku (co wynikało tak z pozostawania bez pracy po opuszczeniu aresztu w okresie do 08.07.2013 r. i braku prawa do zasiłku mimo zarejestrowania jako bezrobotny, jak i czasowego jedynie zatrudnienia w (...) w okresie od 08.07.2013 r. do 07.10.2013 r., a następnie pobierania zasiłku jako bezrobotny) – wnioskodawca wykazał w sposób nie budzący wątpliwości wysokość powstałej w wyniku tymczasowego aresztowania szkody do kwoty 30 tys. zł. Ewidentnie również fakt wszczęcia postępowania egzekucyjnego na skutek niepłacenia przez niego alimentów i wygenerowane z tego tytułu koszty egzekucji komorniczej, nadto problemy w uzyskaniu pracy na porównywalnym stanowisku i ze zbliżonym uposażeniem – winny znaleźć swój wyraz w wysokości zasądzonego odszkodowania, niemniej dokładne wyliczenie szkody z tego tytułu jest niemożliwe. Stąd stosownie do treści art. 322 k.p.c. zasądził dalszą kwotę 15.000 zł stanowiącą odpowiednią sumę pieniężną według swojej oceny opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego wyliczona w ten sposób kwota 45.000 zł odpowiada nie tylko realnej wartości dochodu utraconego przez wnioskodawcę w okresie tymczasowego aresztowania stanowiąc pokrycie poniesionych strat (damnum emergens), ale także zgodnie z treścią art. 361§2 k.k. pokrywa utracone korzyści – w szczególności eksponowaną we wnioskach przewidywaną możliwość awansu wnioskodawcy i związaną z tym zakładaną

podwyżkę wynagrodzenia oraz możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych poprzez udział w szkoleniach (lucrum cessans). Zauważyć przy tym należy, iż do wyliczeń Sąd Apelacyjny przyjął osiągnane przez wnioskodawcę bezpośrednio przez dochody brutto – a zatem obejmowały one kwoty bez pomniejszenia o należne składki emerytalne, ubezpieczeniowe oraz odprowadzenia podatkowe, czy wreszcie koszty utrzymania wnioskodawcy, szacowane przez niego na poziomie 1.100,00 zł miesięcznie.

Dodatkowo godzi się wspomnieć, że argument skarżącego pełnomocnika, iż ustalenie przez Sąd I instancji, że pogorszenie stanu zdrowia psychicznego i jąkanie wnioskodawcy wystąpiło wskutek tymczasowego aresztowania winno zostać uwzględnione przy ustalaniu podstaw do zasądzenia odszkodowania i ustaleń co do jego wysokości – jest czysto polemiczny. Skoro wnioskodawca nie wykazał jakiego rzędu kwoty odszkodowania z tego tytułu są należne – właściwą rekompensatą jest zasądzone z tego tytułu zadośćuczynienie, co znalazło swój wyraz w treści rozstrzygnięcia zapadłego przed Sądem I instancji.

Stwierdzić także stanowczo należy, że w postępowaniu odszkodowawczym nie jest uprawnione dochodzenie zasądzenia kosztów obrony poniesionych przez wnioskodawcę w toku postępowania w sprawie sygn. akt II K 68/13 Sądu Rejonowego w Pruszkowie. „Odszkodowanie zasądzone w trybie art. 552 § 1 (oraz § 4) k.p.k. nie obejmuje kosztów obrony, co wynika wprost z tego przepisu; zgodnie z nim, odszkodowanie i zadośćuczynienie

przyznaje się za szkodę i krzywdę wynikłe z wykonania względem wnioskodawcy w całości lub w części kary, której nie powinien był ponieść (lub z wykonania tymczasowego aresztowania). Nie ma tu mowy o poniesionych kosztach obrony, które nie są skutkiem pozbawienia wnioskodawcy wolności, a skutkiem samego postawienia go w stan oskarżenia, za co odszkodowanie nie przysługuje” (tak przykładowo: wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 4 lipca 2019 r., II AKa 113/19).

Odnosząc się zaś do wywołu skarżącego pełnomocnika związanego z rzekomym „zdegradowaniem” H. Ś. (1) ze stanowiska kierowniczego – co ma mieć oparcie w piśmie z dnia 12.11.2015 r. – dość wskazać na pomijaną okoliczność wynikającą z treści tegoż pisma, że „pracownik w bezpośredniej rozmowie ze mną , w obecności mojej zastępczyni jednoznacznie stwierdził, iż nie zamierza doprowadzić do jak najszybszego cofnięcia zajęcia komorniczego” (vide k. 347). Powyższe uprawnia wniosek, że zmiana stanowiska H. Ś. (1) wynikała nie tylko z faktu zadłużenia komorniczego – ale przede wszystkim z jego postawy i stosunku do trwającej wobec niego egzekucji komorniczej.

Wniosek

1. o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie wniosku H. Ś. (1) w całości;

ewentualnie:

2. o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego

zasadny

częściowo zasadny

niezasadny

rozpoznania w części w jakiej Sąd I instancji oddalił wniosek H. Ś. (1).	
Zwiążle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.	
<p>Niezasadny jest wniosek w przedmiocie o uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania w części w jakiej Sąd I instancji oddalił wniosek H. Ś. (1) – z uwagi na treść art. 437§2 zd. drugie.</p> <p>„Sama potrzeba dokonania oceny dowodów nie daje jeszcze podstawy do wydania wyroku kasatoryjnego, gdyż nie wskazuje, że zachodzi konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu sądowego w całości” (vide przykładowo: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 lipca 2019 r., V KS 14/19).</p> <p>Z tych względów dzielając trafność części zarzutów skarżącego pełnomocnika, Sąd odwoławczy dokonał oceny dowodów w zakresie odnoszącym się do wnioskowanego odszkodowania (vide pkt 3.I uzasadnienia)– wskutek czego wydał orzeczenie reformatoryjne.</p>	

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	Brak
Zwiążle o powodach uwzględnienia okoliczności	
5. ROZSTRZYGNIECIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	

<u>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</u>	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy
<u>Utrzymano zaskarżony wyrok w jego punkcie I., w którym zasądzono na rzecz H. Ś. (1) kwotę 30.000 (trzydzieści tysięcy) zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty;</u>	
Zwiąźle o powodach utrzymania w mocy	
Wskazane w pkt 3.I. uzasadnienia	
<u>5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</u>	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zmieniono zaskarżony wyrok w ten sposób, że ponad zasądzoną w pkt I. kwotę 30 (trzydzieści tysięcy) złotych tytułem zadośćuczynienia zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz H. Ś. (1) tytułem odszkodowania dalszą kwotę 45.000 (czterdzieści pięć tysięcy) zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty;	
Zwiąźle o powodach zmiany	
Zarzut apelacji częściowo zasadny, co zostało omówione w punkcie 3.I uzasadnienia.	

<u>5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</u>	
<u>5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia</u>	
1.1.	<i>Nie dotyczy</i> # art. 439 k.p.k.

Zwiężle o powodach uchylenia		
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia		
<u>5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania</u>		
<u>5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku</u>		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
3)	<i>Zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. M. kwotę 147,60 zł, w tym 23% VAT – tytułem wynagrodzenia pełnomocnika wnioskodawcy z urzędu w postępowaniu odwoławczym</i>	
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
4)	<p>Kosztami postępowania odwoławczego obciążono Skarb Państwa</p> <p>- zgodnie bowiem z treścią art. 554 § 4 k.p.k. postępowanie jest wolne od kosztów sądowych, które ponosi Skarb Państwa.</p>

7. PODPIS
<i>Zbigniew Kapiński Dorota Tyrała Dariusz Drajewicz</i>

1.3. <u>Granice zaskarżenia</u>			
Kolejny numer załącznika	I.		
Podmiot wnoszący apelację	Pełnomocnik wnioskodawcy		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	<p>pkt I wyroku - zasądzona wysokość zadośćuczynienia,</p> <p>pkt II. wyroku - oddalenie wniosku o odszkodowanie</p>		
1.3.1. <u>Kierunek i zakres zaskarżenia</u>			
# na korzyść	# w całości		
# na niekorzyść			
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		

#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
<u>1.3.2. Podniesione zarzuty</u>		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego	

	zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
<i>1.4. Wnioski</i>		
#	uchylenie	# Zmiana